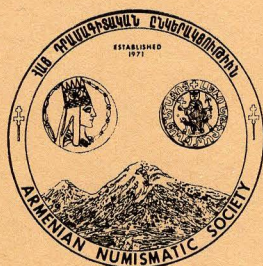

ARMENIAN COIN HOARDS

Paul Z. Bedoukian

Armenian Numismatic Society

Special Publication No. 5

Los Angeles

1987

ARMENIAN COIN HOARDS

Paul Z. Bedoukian

Armenian Numismatic Society

Special Publication No. 5

Los Angeles

1987

Paul Z. Bedoukian

ISBN 0-9606842-4-7

Publisher: Armenian Numismatic Society
8511 Beverly Park Place
Pico Rivera, California 90660, U.S.A.

Manufactured in the United States of America
Typeset by Erebouni Editions, Los Angeles, California
Printed by BookCrafters, Inc., Chelsea, Michigan

TABLE OF CONTENTS

Preface	7
---------------	---

Artaxiad Dynasty

1. Sarnakouk Hoard	8
2. Artaxata Hoard	9
3. The Nisibe Hoard	10
4, 5, 6, 7, 8. American Numismatic Society Hoard (4) and Bedoukian Hoards (5, 6, 7, 8)	11
9. Tigranes Coppers	12
10. Tigranes Hoard	13

Roupenian Dynasty

11. Double Trams of Levon I	14
12. Double Trams of Levon I	15
13. Half Double Trams of Levon I	16
14. Half Double Trams of Levon I	17
Plate 1. Hoards 11, 12, 13, and 14, Double Tram Series	18
15. Single Lion Coronation Hoard of Levon I	19
16. Single Lion Coronation Trams of Levon I	20
17. Single and Double Lion, Coronation Trams of Levon I	21
18. Double Lion Coronation Trams of Levon I	22
Plate 2. Hoard 18, Double Lion Coronation Trams	23
19. Double Lion Coronation Trams of Levon I	24
20. Double Lion Coronation Trams of Levon I	25
21. Double Lion Coronation Trams of Levon I	26
22. Double Lion Coronation Trams of Levon I	27
23. Single and Double Lion Coronation Trams of Levon I	28
24. Double Lion Coronation Trams of Levon I	30

25. Trams of Levon I	31
26. Trams of Levon I	32
27. Trams of Levon I	34
28. Trams of Levon I	35
29. Trams of Levon I	36
30. Bilingual Coins of Hetoum I	37
Plate 3. Hoard 30, Bilingual Coins of Hetoum I	38
31. Hetoum-Zabel Trams	39
32. Hetoum-Zabel Trams	40
Plate 4. Hoards 31 and 32, Hetoum-Zabel Trams	41
33. Hetoum-Zabel Trams	42
34. Hetoum-Zabel Trams	43
35. Hetoum-Zabel Trams	44
36. Hetoum-Zabel Trams	45
37. Levon II Trams	46
38. Levon II Trams	47
Plate 5. Hoards 37 and 38, Levon II Coins	48
39. Trams of Smpad	49
40. Trams of Gosdantin I	50
41. Levon III Takvorins	51
42. Oshin Coronation Trams	52
43. Oshin Coronation Trams	53
Plate 6. Hoard 43, Oshin Coronation Trams	54
44. Levon IV Takvorins	55
45. Takvorins of Guy (Gonsdantin II)	56
46. Takvorins of Guy (Gonsdantin II)	57
47. Takvorins of Guy (Gonsdantin II)	58
48. Gonsdantin III Takvorins	59
49. Gonsdantin III Takvorins	60
50. Mixed Hoard of Later Kings	61
51. Mixed Hoard of Later Kings	62
Notes	63

PREFACE

Hoardings constitute a prime source for the study of coins, often leading to a resolution of hitherto unsolved problems.

For example, as a result of an examination of two hoards containing Hetoum-Zabel trams, it was possible to establish a chronological sequence for these silver coins.¹ In another instance, although there was little historical evidence of the existence of a king Levon (often referred to as Levon the Usurper), a study of a large hoard of Gosdantin III, Levon, and Gosdantin IV coins showed that it contained no specimens from Levon IV or Levon V Lusignan, thus clearly indicating that Levon the Usurper indeed ruled over Cilician Armenia for a period following Levon IV and preceding Levon V Lusignan.²

This publication lists fifty-one hoards. Except for a few, the aluminum foil impressions of these hoards are in the writer's possession. Some of the hoards have been published, others remain to be investigated. The numismatist or scholar is invited to make use of these records for further study.

It is hoped that the publication of this treatise will serve two purposes: that it will stimulate interest in Armenian numismatics, and that it will encourage numismatists to preserve records of other hoards before they are dispersed.

The writer wishes to express his special thanks to Mr. Jack Guevrekian of New York who repeatedly made it possible to obtain records of hoards of Armenian coins which came to his possession, and to the Mekhitarist Fathers in Vienna who always graciously permitted access to their numismatic treasures accumulated over many decades.

Paul Z. Bedoukian

1. SARNAKOUNK HOARD (State Historical Museum of Armenia, Erevan)

This is one of the most important pre-Christian hoards found in Soviet Armenia. The hoard was discovered in the village of Sarnakounk, in the district of Sissian in 1945. Part of the hoard was first published in 1950 by Shahnazarian³ and has been the subject of several papers.⁴

In 1973 Mousheghian⁵ wrote a treatise covering the entire hoard of 373 coins.

The content of the hoard is as follows:

Roman (311 denarii)

Asia Minor (6 cistophorii to Pergamum, 2 Ephesus, 7 Anthony)

Seleucid (58 tetradrachms of Philip)

Anthony/Cleopatra (Antioch, 8 tetradrachms)

Tyre (37 tetradrachms, 38/7 B.C.)

Sidon (1 tetradrachm)

Aradus I (1 tetradrachm, 137-45 B.C.)

Parthian (22 drachms to Orodes II)

Tigranes II of Armenia (1 tetradrachm, 7 drachms)

Artavasdes of Armenia (2 drachms)

Cappadocia (8 drachms to Ariobarzanes I)

Alexander III (1 tetradrachm, 1 drachm)

Mithradates VI of Pontus (1 tetradrachm)

1. ՍԱՌՆԱԿՈՒՆԻԻ ԳԱՆՁ (Հայաստանի Պատմութեան Պետական Թանգարան, Երեւան)

Այս ամենէն կարեւոր նախաքրիստոնէական գանձերէն մէկն է, գտնուած՝ Խորհրդային Հայաստանի մէջ: Գանձը գտնուած է Սառնակունքի գիւղը, Սիսիանի շրջանին մէջ: Գանձին մէկ մասը նախապէս հրատարակուած է 1950-ին Շահնազարեանի³ կողմէ եւ նիւթ եղած է քանի մը յօդուածներու⁴:

Մուշեղեան⁵ բանասիրութիւն մը ընծայած է 1973-ին նկարագրելով գանձին 373 դրամները: Գանձին պարունակութիւնը վերոյիշեալներն են.—

2. ARTAXATA HOARD (State Historical Museum of Armenia, Erevan)

Excavations in the ancient capital of Armenia have yielded much valuable material portraying the arts and crafts of that city. Among numerous coins unearthed⁶ were examples from eight countries of Asia Minor and a hoard⁷ of Tigranes II containing 1 tetradrachm and 27 drachms.

A detailed account by Mousheghian was published⁸ together with photographs of the entire hoard including weights, monograms and die sequences. According to this report the entire hoard was found on September 5, 1971 and consisted of:

- 1 Tetradrachm with "King of Kings Tigranes" legend in Greek.
- 26 Drachms with "King of Kings Tigranes" legend in Greek.
- 1 Drachm with "King Tigranes" inscription in Greek.

2. ԱՐՏԱՇԱՏԻ ԳԱՆՁԸ (Հայաստանի Պատմութեան Պետական Թանգարան, Երեւան)

Հայաստանի հին մայրաքաղաքին պեղումները յայտնաբերած են բազմաթիւ կարեւոր նիւթեր, պատկանող՝ այդ քաղաքի արուեստին ու ճարտարարուեստին: Գտնուած դրամներուն⁶ մէջ կային նմուշներ Փոքր Ասիոյ ութ երկիրներէն, ինչպէս նաեւ Մեծն Տիգրանէն գանձ⁷ մը: Գանձը պարունակած է 1 չորեքդրամեան եւ 27 դրամներ: Մուշեղեան⁸ հրատարակած է ամբողջ գանձին դրամներուն մանրակրկիտ նկարագրութիւնները իրենց նկարներով միատեղ:

Դրամներուն ծանրութիւնները, նշանագրերը եւ կնիքներուն յաջորդականութիւնը հրատարակուած են: Ըստ տեղեկագրին, ամբողջ գանձը գտնուած է 5 Սեպտեմբեր 1971-ին, եւ բաղկացած է վերոյիշեալներէ:—

3. THE NISIBE HOARD

In 1955, a hoard of 624 coins, all copper except for one denier, was found in Nisibe. The hoard was subjected to a detailed study by Henri Seyrig⁹.

The composition of the hoard according to Seyrig was as follows:

No.	Category of coins	Date of coins	No. of specimens
1	Tigranes I ¹⁰	ca. 55 B.C.	11
2	Natounia of Kapros	?	2
3	Uncertain Oriental coins	?	19
4	Seleucia of the Tigris	41/31	72
5	Antiochus of Sidetes?	?	1
6	Mithradates II of Parthia	88	1
7	Mithradates I of Commagene	ca. 100	4
8	Antiochus of Syria	52	214
9	Seleucia Pieria	147	1
10	Apamea in Syria	ca. 58	1
11	Laodecea in Syria	ca. 60	1
12	Aradus	62	18
13	Sidon	62	1
14	Demetrius (Damascus)	?	1
15	Aretas I (Damascus)	72	1
16	Judas Aristobulos	103	2
17-31	Seleucids (Seleucus IV to Antiochus XII)	84	171
32	Solus if Cilicia	?	2
33	Mopsueste	?	5
34	Amorion in Phrygia	?	1
35	Gaziouria of Pontus	63	1
36	Thessaly	146	1
37	Uncertain	?	1
38	Roman denarius of I. Rustus	ca. 74	1
39	Undetermined pieces	?	91
	Total		624

3. ՆԻՍԻԲԻ ԳԱՆՁԸ

Յայտնաբերուած է գանձ մը 1955-ին, 624 կտորէ բաղկացած, բոլորը պնձադրամներէ՝ բացի մի դէնիերէ: Գանձը մանրամասնութեամբ ուսումնասիրուած է Հենրի Սէյրիգին կողմէ⁹: Ըստ Հենրի Սէյրիգի, գանձին բաղադրութիւնը կազմուած է վերոյիշեալներէ:-

4, 5, 6, 7, 8. AMERICAN NUMISMATIC SOCIETY HOARD (4) AND BEDOUKIAN HOARDS (5,6,7,8)

During 1966 and 1967, five small hoards of coins reported to have been discovered in the early 1960s were offered for sale. The first was purchased by the American Numismatic Society Cans and the others were acquired by the author.

The available information indicated that the ANS hoard was found at Nisibe, near Kamishly. Hoards 5, 6, and 7 were also discovered in the same area. Hoard 8 was discovered near the village of Derik, some 150 kilometers from Kamishly.

A summary of the detailed account published by the author¹¹ is given below:

Category of coins	Hoard 4	Hoard 5	Hoard 6	Hoard 7	Hoard 8
Seleucids of Syria	17	6	5	5	
Artaxiads of Armenia					
Tigranes the Great	1	1	1	1	6
Artaxias II					1
Tigranes IV			2		
Syria-Apamea			4		
Laodicea ad Mare			1	1	
Mesopotamia	1	10	3	3	

4, 5, 6, 7, 8. ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԳԱՆՁ (4) ԵՒ ՊՏՈՒԿԵԱՆԻ ԳԱՆՁԵՐ (5, 6, 7, 8)

Տեղեկագրուած են թէ Հինգ գանձեր յայտնաբերուած են 1966 եւ 1967 տարիներուն եւ վաճառքի ընծայուած են վաղ 1960-ական թուականներուն: Առաջինը գտնուած է Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութեան կողմէ եւ միւսերը՝ Հեղինակին կողմէ:

Ըստ մատչելի ծանօթութեան, Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութեան գանձը գտնուած է Նիսիբի մէջ, Կամիշլիի մօտ: Թիւ 5, 6 եւ 7 գանձերը գտնուած են նոյն վայրին մօտ: Թիւ 8 գանձը գտնուած է Դերիկ գիւղին մօտ, Կամիշլիէն 150 քիլոմետր Հեռու:

Մանրամասն նկարագրութիւն մը տպուած է Հեղինակին կողմէ¹¹ եւ ամփոփում մը տրուած է վերեւ:-

9. TIGRANES COPPERS (Guevrekian Hoard)

In May of 1984, Mr. J. Guevrekian of New York obtained a hoard of 75 copper coins most of which belong to Tigranes II. The coins were quite worn, indicating that they had been in circulation for some time before being buried.

The numbers after "Bed." refer to the author's treatise numbers.¹² The composition of the hoard is as follows:

Bed. 91-93	3
Bed. 93	2
Bed. 94-95	15
Bed. 96	5
Bed. 99-102	4
Bed. 103	2
Bed. 104	3
Bed. 105	1
Bed. 107	1
Bed. 113	7
Bed. 114	4
Bed. 117	3
Bed. 121	8
Bed. 122	1
Bed. 156 (Tigr. IV)	1
Uncertain	12
Roman	3

9. ՏԻԳՐԱՆԻ ՊՂԻՆՁԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Պրն. Ճ. Կէվրէքեան Մայիս 1984-ին ստացած է 75 պղինձներէ բաղկացած գանձ մը, գրեթէ ամբողջութեամբ Տիգրան Բ-ի պատկանող: Դրամները լաւ գործածուած էին եւ երկար ատեն չըջանառութեան մէջ մնացած թաղուելէն առաջ:

Թուանշանները «Bed.»-էն ետք կը նշեն հեղինակին երկին թիւերը¹²: Գանձին բաղադրութիւնը վերոյիշեալներն են. -

10. TIGRANES HOARD

On April 22, 1983, at the 125th anniversary meeting of the ANS, a gentleman permitted the author to make impressions of his entire hoard of Tigranes II coppers. He mentioned that half a dozen were missing and had been acquired by the British Museum. A few badly worn specimens were discarded.

The hoard contained the following with Bedoukian¹³ numbers:

Bed. 91 (overstruck)	6
Bed. 91-93 (uncertain field mark)	13
Bed. 95 (uncertain field mark)	8
Bed. 96	7
Bed. 99	4
Bed. 100	8
Bed. 104	1
Bed. 102	2
Bed. 105	6
Bed. 107	2
Bed. 107 (unpublished legend)	1
Bed. 107 (large flan)	1
Bed. 108	1
Bed. 114	4
Bed. 115	5
Bed. 118	1
Bed. 120	3
Bed. 121 (right and left)	4
Bed. 122	5
Bed. 123	1
Parthian	1
Uncertain	3

10. ՏԻԳՐԱՆԻ ԳԱՆՁ

Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութեան 125-րդ տարեդարձի ժողովին, 22 Ապրիլ 1973-ին, պարոն մը Հեղինակին ցուցուց Տիգրան Բ-ի պղինձներէ կազմուած գանձ մը եւ ազնուօրէն Հեղինակին արտօնեց գանձի դրամներուն ալիւմինումէ նմանահանութիւնները պատրաստելու: Յիշեց թէ գանձին վեց կտորները զատուած եւ գնուած են Բրիտանական Թանգարանին կողմէ: Մի քանի շատ մաշուած կտորներ դուրս ձգուեցան:

Գանձը բովանդակած է վերոյիշեալ Պտուկեանի թիւերը:—

11. DOUBLE TRAMS OF LEVON I (The Metcalf Hoard)

In 1974, Dr. D.M. Metcalf published a hoard of double trams.¹⁴ Subsequently, 57 photographs from the hoard were forwarded to the author who used 45 of them in a study of the double tram series.¹⁵ This study also included the Poladian hoard and other specimens.

The Metcalf hoard consisted of the following:

Obverse Varieties

- 2 **ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**
- 1
- 3 **ԼԵՒՈՆ ԹԳՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**
- 35
- 2
- 2 **ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՑ**

Reverse Varieties

- 2 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 1 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵՐՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 3 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵՐՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 35 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵՐՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 2 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵՐՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 2 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵՐՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**

11. ԼԵՒՈՆ Ա.-Ի ԵՐԿԴՐԱՄՆԵՐ (Մէթքալֆի Գանձ)

Դոկտ. Դ. Մ. Մէթքալֆ 1974-ին հրատարակած է երկդրամներու¹⁴ գանձ մը: Հետեւաբար գանձի դրամներէն 57 նկարներ շրջանակէն հեղինակին եւ 45 հատը գործածուեցան յօդուածի մը մէջ, նուիրուած՝ երկդրամներու շարքին¹⁵: Յօդուածը կը պարունակէր Փոլադեանի գանձը եւ ալ նմուշներ:

Մէթքալֆի գանձը բաղկացած է վերոյիշեալներէ.-

12. DOUBLE TRAMS OF LEVON I (Poladian Hoard)

In the mid-1960s Mr. Armenak Poladian of Beirut donated a hoard of double and half double trams found in Daphne to the National Historical Museum in Erevan.¹⁶ Twenty-two double trams from this hoard appeared in the published report.¹⁷

The obverse and reverse legends are given below:

Obverse Varieties

- 1 **ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**
- 1
- 1
- 18 **ԼԵՒՈՆ ԹԳՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**
- 1 **ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ**

Reverse Varieties

- 1 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 1 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԵԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 1 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 18 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**
- 1 **ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**

12. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԵՐԴՐԱՄՆԵՐ (Փուլադեանի Գանձ)

Պէյրուսթաբնակ Արմենակ Փուլադեանը միջ 1960-ական թուականներուն նուիրեց երկդրամներու եւ կէս երկդրամներու գանձ մը Հայաստանի Պատմութեան Պետական Թանգարանին¹⁶: Այս գանձը ուրիշներուն հետ միատեղ հրատարակուեցաւ¹⁷: Գանձէն 22 երկդրամներ ուսումնասիրուեցան վերոյիշեալ յօդուածին մէջ:

Ակողմերուն եւ բեկողմերուն շրջագրութիւնները տրուած են վերեւ-

13. HALF DOUBLE TRAMS OF LEVON I (Bedoukian Hoard)

In the early 1970s the writer came into possession of a parcel of half double trams which appeared to be a hoard or part of a hoard. This hoard along with Nos. 12 and 14 appeared in a publication.¹⁸

The legends of the coins are as follows:

7	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
13		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
2		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
2		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
11		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՅ

13. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿԷՍ ԵՐԿԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Վաղ 1970-ական թուականներուն հեղինակը ձեռք անցուց խումբ մը կէս երկդրամներ, որոնք կը թուէին ըլլալ գանձ մը կամ գանձի մը մէկ մասը: Այս գանձը թիւ 12 եւ 14-ին հետ հրատարակուեցաւ յօդուածի մը մէջ¹⁸:

Վերոյիշեալներն են դրամներուն խորագրու թիւները:—

14. HALF DOUBLE TRAMS OF LEVON I (Poladian Hoard)

The Daphne hoard which was donated by Mr. A. Poladian to the National Historical Museum in Erevan¹⁹ (see Hoard No. 12), contained 30 half double trams of which 21 were suitable for inclusion in a study.²⁰

The following inscriptions appear on the half double trams:

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
15		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻԾՈՅ
2		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ

14. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿԷՍ ԵՐԿԴՐԱՄՆԵՐ (Փղաղեանի Գանձ)

Այս կազմած է Դաֆնէի գանձին մէկ մասը, որ պրն. Ա. Փղաղեանը նուիրած է Հայաստանի Պատմութեան Պետական Թանգարանին¹⁹ (տես Գանձ Թիւ 12) :

Գանձը պարունակած է 30 կէս երկդրամներ, որու 21 հատը կարելի էր ներառնել ուսումնասիրութեան մը մէջ²⁰ :

Հետեւեալ արձանագրութիւնները կը կարդացուին կէս երկդրամներուն վրայ .-

Plate 1. Hoards 11, 12, 13, and 14, Double Tram Series

15. SINGLE LION CORONATION HOARD OF LEVON I (Bedoukian Hoard)

A parcel of coins purchased by the writer in the early 1980s contained 13 single lion coronation trams²¹ as well as double lion coronation trams (see Hoard No. 20).

The following types were indentified based on the obverse and reverse inscriptions:

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻԾՈՑ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՐ ՀԱՅՈՑ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻԾ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՐ ՀԱՅՈ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
3		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
2		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ

15. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ՄԷԿ ԱՌԻԻԾՈՎ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

1980-ական թուականներուն խումբ մը դրամներ, զնուած հեղինակին կողմէ, կը պարունակէր 13 մէկ առիւծով օծման դրամներ²¹: Ասոնք գտնուած էին երկու առիւծով օծման դրամներուն հետ միատեղ (տես Գանձ թիւ 19) եւ հրատարակուած՝ հեղինակին կողմէ (տես Գանձ թիւ 16):

Հիմնուած աւողմերուն եւ բեկողմերուն արձանագրութիւններուն վրայ, վերոյիշեալ տիպերը ցուցակագրուած են. —

16. SINGLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Vienna Mekhitarist Museum)

During a visit to the Mekhitarist Museum in Vienna in the late 1960s, the writer was given the opportunity of making impressions of a small hoard of single lion coronation trams.

This parcel along with Hoard No. 15 has been published.²² The obverse and reverse inscriptions are given below:

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՈՐ
3		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՌԾՈՒ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՌԾՈՒ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
4		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
1		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

16. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ՄԷԿ ԱՌԻԻԾՈՎ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան)

Ուշ 1960-ական թուականներուն, Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան այցելութեան առթիւ, հեղինակին արտօնուեցաւ նմանահանութիւնները պատրաստելու մէկ առիւծով օծման դրամներու գանձի մը:

Այս խումբը Գանձ թիւ 15-ին հետ հրատարակուած²² է: Վերեւ տրուած են աղողմբուն եւ բեկողմբուն արձանագրութիւնները:—

17. SINGLE AND DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I
(Vienna Mekhitarist Museum)

Aluminium foil impressions of a hoard consisting of 30 coronation trams were sent to the author by the late Archbishop Habozian in the early 1960s. The hoard was included in the author's corpus, *Coinage of Cilician Armenia*.²³ It contained the following types:

Single Lion Coronation

8	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՈՐ
		3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՄՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՄԻ
		3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

Double Lion Coronation

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ /	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
11	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ՝
		2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ՝
		4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

17. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ՄԷԿ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ԱՌԻԻԾՈՎ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ
(Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան)

Այս 30 կտորէ բաղկացած դրամագիւտին ալիւմինումէ նմանահանութիւնները հեղինակին ղրկուեցան 1960-ի սկիզբը հանգուցեալ Գերապայծառ Հապոգեանի կողմէ: Գանձը մաս կազմեց հեղինակին Կիլիկեան Հայաստանի Դրամները²³ գրքին:

Գանձը պարունակած է վերոյիշեալ տիպի դրամները. -

18. DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Guevrekian Hoard)

In 1974, Mr. Jack Guevrekian of New York was kind enough to send the writer aluminum foil impressions of a large hoard of coronation trams, numbering nearly 800 pieces. This hoard appeared in *Handes Amsorya* with the legends and cross designs hand drawn and printed from photographs.²⁴

The obverse and reverse legends are as follows:

Letters in obverse field

9	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Ի	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
19	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Ի	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
8	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	5	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	22	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
9	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԻ	8	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍԻ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	6	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ
		5	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ Ա

No letters in obverse field

88	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Ի	10	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ
4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	15	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	20	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
25	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
12	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	22	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
11	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
6	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	12	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		15	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		45	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		5	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ

18. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

1974-ին պրն. Ճ. Կէվրէքեան ազնուութեամբ Նիւ Եորքէն հեղինակին ղրկեց օծման դրամներու մեծ գանձի մը ալիւմինումէ թուղթէ նմանահանութիւնները, շուրջ 800 օրինակներէ բաղկացած: Այս գանձը հրատարակուեցաւ Հանդէս Ամսօրեային մէջ իրենց խորագրութեամբ եւ խաչերու ձեւերով, թէ ձեռքով գծուած եւ թէ նկարներէն տպուած²⁴:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն եւ բեկողներուն շրջագրութիւնները.-

158

161

175

165

27

39

43

46

62

27

43

115

112

115

118

14

158

198

167a

168

70

39

133

86

Plate 2. Hoard 18, Double Lion Coronation Trams

19. DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Guevrekian Hoard)

In November of 1981, Mr. J. Guevrekian sent aluminum foil impressions of a hoard of double lion coronation trams consisting of 180 pieces. The hoard appears to consist mostly of the early issues and may be useful in determining the chronology of the coronation trams.

The coins include the following inscriptions:

Letters in obverse field

87	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Է	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
66	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Ի	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

No letters in obverse field

15	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

19. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Նոյեմբեր 1981-ին պրն. Ճ. Կէվրէքեան հեղինակին շնորհիւ 180 կտորէ բաղկացած կրկնառիւծ օծման դրամներու ալիւմինումէ նմանահանուած թիւնները: Կ'երեւի թէ գանձը կազմուած է մեծամասնութեամբ վաղ թողարկումներէ եւ կը սպասէ ուսումնասիրութեան: Գանձը կրնայ օգտակար ըլլալ որոշելու համար օծման դրամներու ժամանակագրութիւնը:

Դրամները ունին վերոյիշեալ արձանագրութիւնները. -

20. DOUBLE LION CORONATION HOARD OF LEVON I (Bedoukian Hoard)

In 1984 the author acquired a hoard of coronation trams of which 113 were the double lion type (this hoard) and 13 were the single lion type (see Hoard No. 15). The double lion hoard consists of the following types as identified by the obverse and reverse legends:

Letters in field

4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Է	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Ի	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍԻ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍԻ

No letters in field

68	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	12	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
19	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	10	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	12	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		16	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		41	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍԻ
		3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ

20. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պատկերանի Գանձ)

1984-ին հեղինակը ձեռք անցուց օծման դրամներու գանձ մը, որու 113-ը կրկնառիւծի տիպ էին (այս գանձը) եւ 13-ը՝ մէկ առիւծի տիպ (տես Գանձ թիւ 15): Ըստ ակողմերուն եւ բեկողմերուն շրջադրութեանց, կրկնառիւծ գանձը կը բաղկանայ վերոյիշեալ տիպերէն:—

21. DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Bedoukian Hoard)

A hoard of 39 pieces purchased by the author many years ago does not appear to contain any unusual types but may prove to be useful in making die comparisons with other hoards.

The obverse-reverse inscriptions are as follows:

31	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	6	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
		9	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՐ
		10	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

21. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Այս 39 կտորէ բաղկացած գանձը գնուած է հեղինակին կողմէ երկար տարիներ առաջ: Գանձին պարունակութիւնը անսովոր տիպի մը չի պատկանիր բայց կրնայ օգտակար ըլլալ գանձերու կնիքներուն հետ բաղդատութեան ընթացքին:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն եւ բեկողմերուն արձանագրութիւնները:—

22. DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Gueverkian Hoard)

In October of 1976, Mr. J. Gueverkian supplied the author with impressions of a hoard of 35 double lion coronation trams.

It is significant that none of the coins has field letters and most of the reverse legends are incomplete. It is thus possible that the hoard consisted of late issues.

The legends are as follows:

19	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՅՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		11	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
9	ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		6	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

22. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Հոկտեմբեր 1976-ին պրն. Ճ. Կէվրէքեան ազնուութեամբ հեղինակին ղրկեց գանձի մը նմանահանութիւնները, որ կը պարունակէր 35 կրկնաուիւծ օծման դրամներ: Կարեւոր կէտ մըն է դրամներու դաշտերուն մէջ որեւէ նշանազրեր չունենալը եւ բեկողմերու շրջագրութեանց անկատար ըլլալը: Կարելի որ գանձը կրնայ բաղկացած ըլլալ ուշ ժամանակի թողարկումներէ:

Վերոյիշեալներն են խորագրութիւնները. —

23. SINGLE AND DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Vienna Mekhitarist Museum)

During his visit to the Vienna Mekhitarist Museum in the 1960s, the writer was shown a hoard of mixed single and double lion coronation trams representing a find. A study of this mixed hoard and others may be helpful in solving the *raison d'être* of the single lion coronation trams.

The obverse-reverse legends are given below:

Single Lion Coronation

5	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՈՐ
		3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈԾԻ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
6	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՌԾՈ
		2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՏ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ

Double Lion Coronation

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ I	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
11	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
		5	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
10	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		5	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ
		2	ԿԱՐՈՂՈՒԹԱԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԱԲՆ ԱՍՏՈՒ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ

23. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ՄԻ ԵՒ ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (ՎԻԵՆՆԱՅԻ Մխիթարեան Թանգարան)

1960-ական թուականներուն, հեղինակին Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան այցելութեան առթիւ, իրեն ցուցուցին մի եւ կրկնաուծ օծման դրամներու խառն զանձ մը: Թերեւս այս խառն զանձին ուսումնասիրութիւնը կրնայ օգնել մի առիւծով օծման դրամներու թողարկման լուսաբանութեան:

Ակողմերուն եւ բեկողմերուն արձանագրութիւնները տրուած են նախորդ էջին վրայ:—

24. DOUBLE LION CORONATION TRAMS OF LEVON I (Bedoukian Hoard)

In the late 1960s the writer purchased a parcel of coronation trams numbering 24 along with some ordinary trams of Levon I. Since none of these coins has field letters it is assumed that they probably constitute a hoard.

The coins have the following abverse and reverse inscriptions:

1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ I	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
12	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		3	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾ
		6	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
8	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏԻ
		4	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
		1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՍՏՈՒ

24. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԿՐԿՆԱՌԻԻԾ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Ուշ 1960-ական թուականներուն հեղինակը գնեց խումբ մը դրամներ, որոնք կը պարունակէին 24 օծման դրամներ եւ քիչ մըն ալ հասարակ դրամներ: Քանի որ այս դրամներէն որեւէ մին դաշտի նշանադրեր չունէր, ենթադրուեցաւ որ բոլորը մէկ գանձ կը կազմէին:

Դրամները ունէին վերոյիշեալ ակողմերու եւ բեկողմերու շրջագը-րու թիւները:—

25. TRAMS OF LEVON I (Istanbul Archeological Museum)

Early in 1960, Father Berard Marthaler, then located in Istanbul, made all the necessary arrangements to provide aluminum foil impressions of the Armenian coins found in the Istanbul Archeological Museum. Separate rubbings were made of a hoard of Levon I trams consisting of about 1600 pieces found near Mersin in 1959. This hoard was included in the author's treatise, *Coinage of Cilician Armenia*²⁵ and identified as IS-H.

Although the hoard contains many varieties of Levon I trams, it also includes a number of specimens of the Levon I-Hetoum I gold coin type; hence, it is safe to conclude that it was buried at the end of Levon's reign.

It is also significant that this large hoard did not contain any double trams, half double trams or coronation trams, perhaps indicating that they were not common currency towards the end of the reign of Levon I.

25. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Իսթանպուլի Հնագիտական Թանգարան)

Վաղ 1960-ին երբ Հայր Բերնարդ Մարթալար Իսթանպուլ կը պաշտօնավարէր, Իսթանպուլի Հնագիտական Թանգարանին մէջ գտնուող հայկական դրամներուն ալիւմինումէ նմանահանութիւնները պատրաստեց: Զատէն նմանահանութիւններ պատրաստուեցան ԼԵՒՈՆ Ա-ի դրամներու մօտ 1600 կտորնոց գանձին համար, գտնուած՝ Մերսինի մէջ 1959-ին: Այս գանձը հեղինակին Կիլիկիան Հայաստանի Դրամները²⁵ երկին մէջ գրանցուած է եւ ճանաչուած՝ IS-H:

Գանձը կը պարունակէ ԼԵՒՈՆ Ա-ի դրամներու զանազան տարբերակները: Ապահով է եզրակացնել թէ գանձը թաղուած է ԼԵՒՈՆԻ գահակալութեան վերջաւորութեան, քանի որ ԼԵՒՈՆ Ա-ՀԵԹՈՒՄ Ա-ի ոսկի դրամներուն կնիքներու նմուշներ կը գտնուին գանձին մէջ:

Ուշադրութեան այլ կէտ մըն ալ՝ այս մեծ գանձը չէ պարունակած երկդրամներ, կէս երկդրամներ կամ օծման դրամներ, թերեւս յիշեցնելու համար թէ ասոնք հասարակ շրջանառութեան դրամներ չէին ԼԵՒՈՆԻ գահակալութեան վերջաւորութեան:

26. TRAMS OF LEVON I (Ismid-Ankara Hoard)

Sibilian reports²⁶ that in 1870, near the railroad tracks being laid between Izmid and Ankara, the workers came across a clay pot containing 500 trams of Levon I. In 1958, while visiting the Monastery of the Mekhitarists in Venice, and making impressions of their collection, the author noticed that practically all their Levon I trams had a uniformly dull grey color indicating that they belonged to one group. Examination of the archives of the Monastery showed that these coins were indeed from the Ismid-Ankara hoard²⁷.

The obverse and reverse legends consist of the following:

Obverse Varieties

- 3 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌ ԱՍԵՆ ՀԱՅՈՑ*
- 3 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌ ԱՍԵՆ ՀԱՅՈ*
- 14 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ Է*
- 2 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ Է*
- 2 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑՈ*
- 1 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅԱՈՑ*
- 93 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 30 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 6 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈՑ*
- 18 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈՑ*
- 2 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՑ*
- 4 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 3 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 9 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈ*
- 7 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈ*
- 11 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՑ*
- 1 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՑ*
- 6 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀՈՑ*
- 1 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈ*
- 1 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՈ*
- 4 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱ*
- 3 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՌՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 3 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 5 Errors, oddities, etc.

Reverse Varieties

- 4 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ I*
- 44 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ*
- 5 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ*
- 58 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈ*
- 4 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈ*
- 1 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈ*
- 55 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾ*
- 18 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒԾ*
- 14 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒ*
- 1 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒ*
- 10 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈ*
- 4 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏ*
- 2 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏ*
- 1 *ԿԱՐՈՂՈՒԹԲԵՆ ԱՍՏՈՒ*

26. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Իզմիր-Անգարայի Գանձ)

Սիպիլեան կը տեղեկագրէ²⁶ 1870-ին, թէ Իզմիրի եւ Անգարայի երկաթուղիի շինութեան ընթացքին, գործաւորները գտած են կաւէ կարաս մը, որ կը պարունակէր Լեւոն Ա-ի 500 դրամներ: 1958 թուին երբ հեղինակը այցելեց Վենետիկի Վանքը եւ կը պատրաստէր իրենց հաւաքածոյին նմանահանութիւնները, նշմարեց որ գրեթէ բոլոր Լեւոն Ա-ի դրամները ունէին մոլթ մոխրագոյն գոյն մը, նշելով թէ կը պատկանին նոյն խումբին: Վանքի արխիւներուն քննութիւնը ցոյց տուաւ, որ այս դրամները իրապէս կը պատկանէին Իզմիր-Անգարայի գանձին²⁷:

Ակողմերուն ու բեկողմերուն շրջագրութիւնները տրուած են նախորդ էջին վրայ:—

27. TRAMS OF LEVON I (Poladian Hoard)

In 1954, Mr. Armenag Poladian of Beirut sent the author the paper rubbings of a hoard of 210 trams of Levon I. Part of the hoard was purchased, but the record of the entire hoard, including the obverse and reverse legends, is given below:

Obverse Variations	Reverse Variations
4 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՐ ԱՄԵՆ ՀԱՅՈՑ</i>	2 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ I</i>
6 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Է</i>	34 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ</i>
1 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՍՅ</i>	5 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ</i>
3 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՍՅ</i>	47 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈ</i>
1 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑՈ</i>	6 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈ</i>
1 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՈՑ</i>	27 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒԾ</i>
83 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ</i>	1 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏԻԾ</i>
19 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ</i>	2 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՍՈ</i>
14 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՈՑ</i>	28 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈՒ</i>
26 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՈՑ</i>	7 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈԾ</i>
2 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՅ</i>	14 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏՈ</i>
2 <i>ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ</i>	2 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏI</i>
3 <i>ԼԵՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ</i>	2 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏ</i>
9 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ</i>	1 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՍՏԾ</i>
2 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ</i>	5 <i>ԿԱՐՈՂՈՒԹՔՆ ԱՈՒ</i>
6 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ</i>	
9 <i>ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀՈՑ</i>	
2 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՈ</i>	
1 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱ</i>	
1 <i>ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒԱՈ ՀԱՅ</i>	

27. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Փռլադեանի Գանձ)

Արմենակ Փռլադեան 1945-ին Պէյրուլթէն հեղինակին շրկեց Լեւոն Ա-ի 210 դրամներու թուղթէ նմանահանութիւնները: Գանձին մէկ մասը գնուեցաւ, սակայն ամբողջ գանձին ակողմերուն եւ բեկողմերուն խորագրութիւնները տրուած են վերեւ:—

28. TRAMS OF LEVON I (Guevrekian Hoard)

In December of 1983, Mr. J. Guevrekian sent the author aluminum foil impressions of 400 trams of Levon I supposedly representing a hoard. Neither the provenance nor the integrity of the hoard was certain. It is interesting, however, that the parcel contains a large number of specimens of the type of the Levon I-Hetoum I gold coin, showing that it belongs to the latter part of the reign of Levon I.

The obverse inscriptions of the hoard are as follows:

24	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳՈՐ ԱՄԵՆ ՀԱՅՈ	3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ
193	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Է	1	ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Է
11	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	1	ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ
37	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՍՅ
14	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ
15	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ
9	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Ո
8	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ Ո
18	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀՈՅ	2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՅՈՅ
2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅՈՅ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ
4	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՅ	6	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱ
1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	6	ԼԵՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՎՃ ՀԱՅ ՎՃ ՈՅ +

28. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Պրն. Ճ. Կէվրէքեան Դեկտեմբեր 1983-ին հեղինակին ղրկեց 400 դրամներու ալիւմինումէ թուղթէ նմանահանուածիւնները, որոնք դատողութեամբ կրնային ներկայացնել գանձ մը: Գանձին վաւերականութիւնը եւ յայտնաբերութեան վայրը կը մնան անորոշ: Հետաքրքրական է որ այս խումբը կը պարունակէ Լեւոն Ա-Հեթում Ա-ի ոսկի դրամներու տարբերակներու զանազան կնիքներ, նշելով որ գանձը կը պատկանէր Լեւոն Ա-ի գահակալութեան վերջաւորութեան:

Վերոյիշեալներն են գանձի դրամներուն աղողմներուն խորագրուածութիւնները.-

29. TRAMS OF LEVON I (Guevrekian Hoard)

In June of 1964, Mr. J. Guevrekian sent the author the rubbings of 210 Levon I coins which were sold to him as a hoard. The integrity of the hoard is doubtful but the presence of a number of specimens of the Levon I-Hetoum I gold coin type makes this parcel worthy of study.

The obverse inscriptions are given below:

3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳՈՐ ԱՄԵՆ ՀԱՅՈՑ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՍՑ
12	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Է	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅԱՍՑ
71	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՑ
37	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ	1	ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ Է
12	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ	5	ԼԵՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ
5	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՑ	2	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅՈՑ
23	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՑ	3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀՈՑ
7	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ	1	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀՈՑ
5	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱ	2	ԼԵՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ Ճ
3	ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱ		ՀԱՅ ՃՃ ՈՑ +
		8	Errors, oddities, etc.

29. ԼԵՒՈՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Պրն. Ճ. Կէվրէքեան Յունիս 1964-ին հեղինակին ղրկեց ալիմինուստ թուղթէ նմանահանութիւնները 210 դրամներու, որոնք իրեն ծախուած էին իբրեւ զանձ մը: Գանձին վաւերականութիւնը կասկածելի է, սակայն Լեւոն Ա-Հեթում Ա-ի ոսկի դրամներու նմուշներուն առկայութեան պատճառաւ զանձը ուսումնասիրութեան առարկայ պէտք է ըլլայ: Վերեւ տրուած են միայն աւոյժներուն շրջագրութիւնները:—

30. BILINGUAL COINS OF HETOUM I (Guevrekian Hoard)

In the mid-1970s the author received the aluminum foil impressions of 300 bilingual trams of Hetoum I. Prior to that date the total number of known specimens of bilingual coins was about 200. This hoard, along with the known specimens, was published by the author.²⁸

The composition of the hoard is as follows:

Hetoum — Kaikobad

- 41 ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ
4 ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱՆՈՒՐ ՀԱՅՈՑ

Hetoum — Kaikhusrew

33	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	[without date]
1	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ	[without date]
102	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 639
29	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 640
34	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 641
22	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 642
9	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 643
20	ՀԵԹՈՒՄ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ	Year 644

30. ՀԵԹՈՒՄ Ա-Ի ԵՐԿԼԵԶՈՒԵԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Հեղինակը միջ 1970 թուականներուն ստացաւ Հեթում Ա-ի 300 երկլեզուեան դրամներու ալիւմինումէ թուղթէ նմանահանութիւնները: Այս թուականէն առաջ երկլեզուեան դրամները կը հաշուէին մօտ 200 կտոր: Այս գանձը եւ ծանօթ այլ նմուշներ հրատարակուեցան հեղինակին կողմէ²⁸:

Վերոյիշեալներն են գանձին բաղադրութիւնը:—

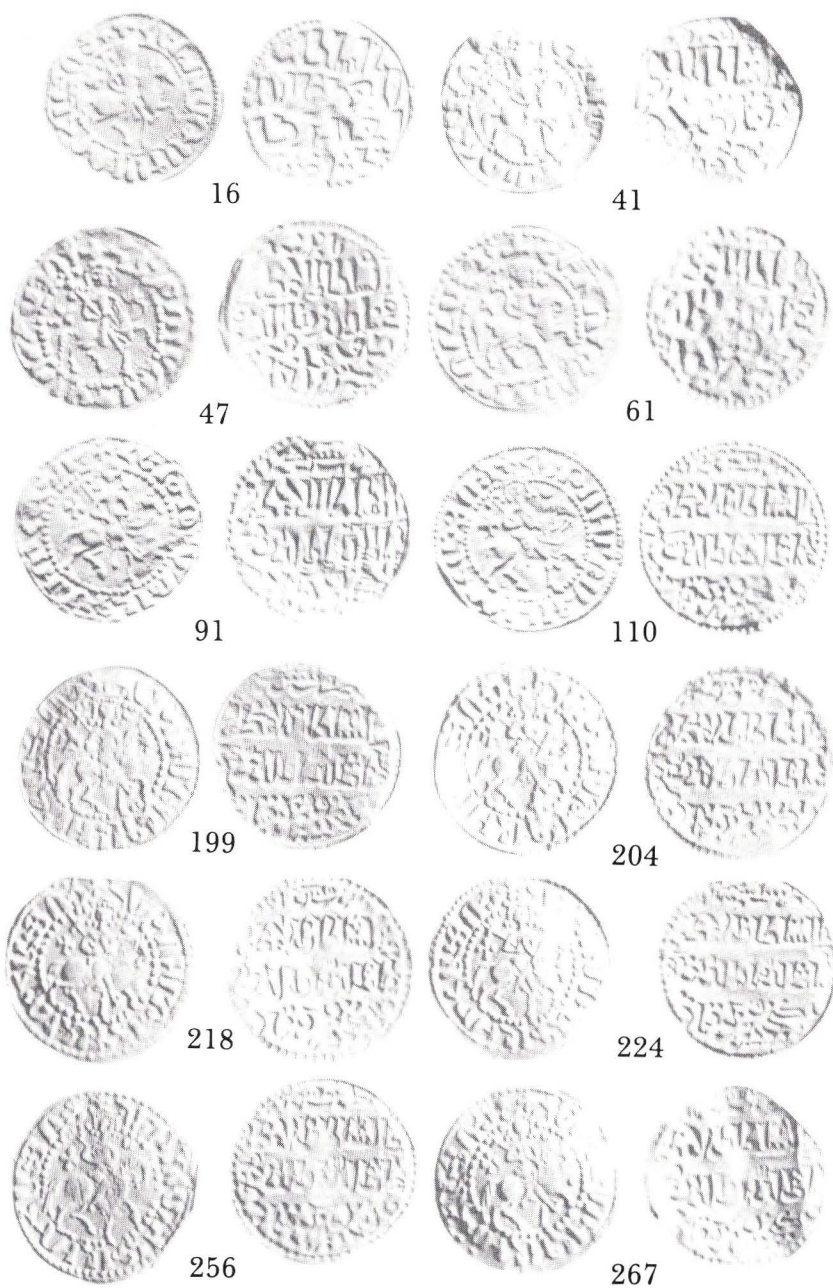

Plate 3. Hoard 30, Bilingual Coins of Hetoum I

31. HETOUM-ZABEL TRAMS (Poladian Hoard)

In the mid-1950s the American Numismatic Society received from Mr. A. Poladian the paper rubbings of a hoard of 280 trams (see Hoard No. 32). About the same time another hoard consisting of 167 pieces was acquired by the American Numismatic Society. The two hoards which proved to be complementary in establishing the chronology of these trams, were published²⁹ by the author.

The obverse inscriptions are given below:

18	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՒՆՆ ԱՅ Է	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՒՆՆ ԱՅ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	20	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՒՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ Յ Ե	10	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՒՆ ԱՅ
5	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ	58	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է
33	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՒՆՆ ԱՅ Ե	23	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ
5	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՒՆՆ ԱՅ	31	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ
15	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ Է
18	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՒՆՆ ԱՅ Է	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ

31. ՀԵԹՈՒԽ-ԶԱՊԷԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Փուլադեանի Գանձ)

Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութիւնը միջ 1950-ական թուականներուն Արմենակ Փուլադեանէն ստացած է 280 դրամնոց դանձի մը թուղթէ նմանահանութիւնները (տես Գանձ թիւ 32): Գրեթէ նոյն ատեն Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութիւնը ձեռք անցուցած է 167 կտոր դրամներու այլ դանձ մը: Երկու դանձերը, որոնք փաստեցին որ իրարու լրացուցիչ էին հաստատելու այս դրամներու ժամանակագրութիւնը, հրատարակուեցան²⁹ հեղինակին կողմէ:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

32. HETOUM-ZABEL TRAMS (American Numismatic Society Hoard)

As mentioned above, this hoard was published³⁰ along with hoard No. 31. The obverse inscriptions are given below:

1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ Է	17	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻԻՆ ԱՅ Է
12	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Ե	1	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻԻՆ ԱՅ
6	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	13	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆՆ ԱՅ Ե
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է	12	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆՆ ԱՅ
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ Է	14	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆ ԱՅ Է
10	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Ե	2	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆ ՆԱՅ Է
3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	35	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆ ԱՅ
18	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	6	ԿԱՐՈՂՈ—ԹԻՆ ԱՅ Է
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է	5	ԿԱՐՈՂՈ—ԹԻՆ ԱՅ
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ	3	ԿԱՐՈՂՈ—ԻԹԻՆ ԱՅ
2	ԿԱՐՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է		

32. ՀԵԹՈՒՄ-ՋԱՊԷԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Ամերիկեան Դրամագիտական Ընկերակցութեան Գանձ)

Ինչպէս յիշուեցաւ վերեւ, այս գանձը հրատարակուած³⁰ է Գանձ Թիւ 31-ին հետ:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն խորագրութիւնները. —

16

42

46

329

365

370

377

399

Plate 4. Hoards 31 and 32, Hetoum-Zabel Trams

33. HETOUM-ZABEL TRAMS (Bedoukian Hoard)

In 1962 the author acquired a hoard of about 100 trams. Judging from its composition, it was probably buried during the middle years of Hetoum's reign.

The hoard had the following obverse inscriptions:

26	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	16	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻԻՆ ԱՅ Է
7	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻԻՆ ԱՅ
3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈՒ Է	45	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈՒ	10	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ՆԱՅ Է
10	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	37	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է	20	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ
25	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ
21	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈՒ
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ		

33. ՀԵԹՈՒՄ-ԶԱՊԷԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

1962-ին հեղինակը ձեռք անցուց գանձ մը, որ գրեթէ 100 դրամ կը պարունակէր: Դատելով բաղադրութենէն, գանձը հաւանաբար թաղուած է Հեթումի գահակալութեան կիսուն:

Գանձը ունեցած է վերոյիշեալ ակողմերու խորագրութիւնները:—

34. HETOUM-ZABEL TRAMS (Guevrekian Hoard)

In November 1967, Mr. J. Guevrekian sent the author aluminum foil impressions of a large parcel of Hetoum-Zabel trams numbering about 400. Most of the pieces were in good condition and it is probable that they constituted a hoard. The hoard has long since been dispersed.

The obverse inscriptions are given below:

94	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Ե	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ
12	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ Է
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ
5	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ Յ Ե	33	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է
10	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	40	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է
9	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է	84	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է
55	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ	8	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է
55	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է

34. ՀԵԹՈՒՄ-ԶԱՊԷԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Նոյեմբեր 1967-ին Պրն. Ճ. Կէվրէքեան հեղինակին ղրկեց մեծ խումբ մը Հեթում-Զապէլի դրամներուն ալիմինումէ թուղթէ նմանահանուածքները, որոնք 400 կտոր կը համրէին: Դրամներուն մեծամասնութիւնը լաւ վիճակի մէջ էին եւ հաւանական է որ գանձ մը կազմած կրնային ըլլալ: Վաղուց գանձը բաժնուած ու տարածուած է: Վերոյիշեալներն են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

35. HETOUM-ZABEL TRAMS (Bedoukian Hoard)

A hoard of 388 Hetoum-Zabel trams was acquired by the author in the mid-1970s.

The obverse legends of this hoard are given below:

27	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	20	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է
7	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	25	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ
5	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	41	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ Է
30	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Ե	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ
18	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Է
3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ	3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆ ԱՅ
3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆ ԱՅ Է	1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է
42	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է	5	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈՒ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆՅ Է	4	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈՒ
2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԹԻՆՆ Յ		

35. ՀԵԹՈՒՄ-ԶԱՊԷԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Միջ 1970-ական թուականին հեղինակը ձեռք անցուց 388 Հեթում-Զապելի դրամներու գանձ մը:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

36. HETOUM-ZABEL TRAMS (Bedoukian Hoard)

In October of 1967, the author acquired a parcel of over 100 Hetoum-Zabel trams along with 10 Levon I silvers.

The Levon I trams were obviously intrusions and are not listed since they are not representative of the later issues of this king.

The obverse inscriptions are as follows:

18	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	29	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ	7	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆՆ ԱՅ
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	22	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆ ԱՅ Է
1	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ Յ Ե	5	ԿԱՐՈՂՈՒ—ԹԻՆՆ ԱՅ Է
9	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է	2	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅՈ Է
9	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻՆՆ ԱՅ Ե	1	ԿԱՐՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ Է
3	ԿԱՐՈՂՈՒԹ—ԻԻՆՆ ԱՅ		

36. ՀԵԹՈՒՆ-ԶԱՊԵԼԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Հոկտեմբեր 1967-ին հեղինակը ձեռք անցուց խումբ մը դրամներ, կազմուած՝ 100-է աւելի Հեթում-Զապելի դրամներէ, որոնց մէջ կային նաեւ 10 Լեւոն Ա-ի արծաթներ: Անկասկած Լեւոն Ա-ի դրամները ոտնձգութիւններ էին, այս թագաւորին ուշ թողարկումները չէին եւ ցուցակագրութենէն դուրս ձգուեցան:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն արձանագրութիւնները.-

37. LEVON II TRAMS (Bedoukian Hoard)

In the early 1960s the author acquired a hoard of 275 trams and half trams. A study³¹ of this hoard and of complimentary hoard No. 38 enabled the author to establish a chronological arrangement of the silver coins of Levon II. Hoard No. 37 consisted of coins from the early period of the reign of Levon II.

The obverse legends are given below:

- 67 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ*
- 33 *ԼԵՈ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈ*
- 14 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՍ*
- 4 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅԻ*
- 42 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ԱՀՅ*
- 11 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻԱՐ ՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅ*
- 21 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀՍԻ*
- 13 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀՍ*
- 9 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՄԵՆԱՅՆ ՀՍ*
- 2 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՆ ՀՍ*
- 6 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ Ա*
- 10 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ Հ*
- 2 *ԼԵՈ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՆ Հ*
- 4 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ*
- 3 *ԼԵԻՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅԻՈՑ*
- 2 *ԼԵԻՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀՅԻՈՑ*

37. ԼԵՒՈՆ Բ-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Վաղ 1960-ին հեղինակը ձեռք անցուց 275 դրամներու եւ կէս դրամներու գանձ մը: Այս գանձին եւ Գանձ Թիւ 38-ին ուսումնասիրութիւնը³¹ հնարաւորութիւն տուաւ հեղինակին հաստատելու Լեւոն Բ-ի դրամներուն ժամանակագրական ցուցակագրութիւն մը: Յօդուածը կը պարզաբանէ թէ գանձը բաղկացած է Լեւոն Բ-ի գահակալութեան վաղ շրջանի դրամներէն:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

38. LEVON II TRAMS (Guevrekian Hoard)

This hoard of 60 pieces was published³² along with Hoard No. 37. As mentioned above, the two hoards complimented each other and made possible a chronological arrangement of the coins of Levon II.

The obverse legends are given below.

- 1 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻԱՐ ՄԵՆԱՅՆ ՀՍ*
- 1 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅ*
- 1 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅ*
- 6 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀՍԻ*
- 11 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀՍ*
- 5 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՄԵՆԱՅՆ ՀՍ*
- 2 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՄԵՆԱՅՆ Հ*
- 1 *ԼԵՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ԱՄԵՆԱՅ*
- 12 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅԻՈՑ*
- 4 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՍՅ*
- 2 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 14 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՍ*

38. ԼԵՒՈՆ Բ-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Այս 60 կտորնոց գանձը հրատարակուած³² է Գանձ թիւ 37-ին հետ: Ինչպէս որ վերը յիշուեցաւ, երկու գանձերը իրարու լրացուցիչ եղան եւ սատարեցին Լեւոն Բ-ի դրամներու ժամանակագրութեան դասակարգման:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն շրջագրութիւնները:—

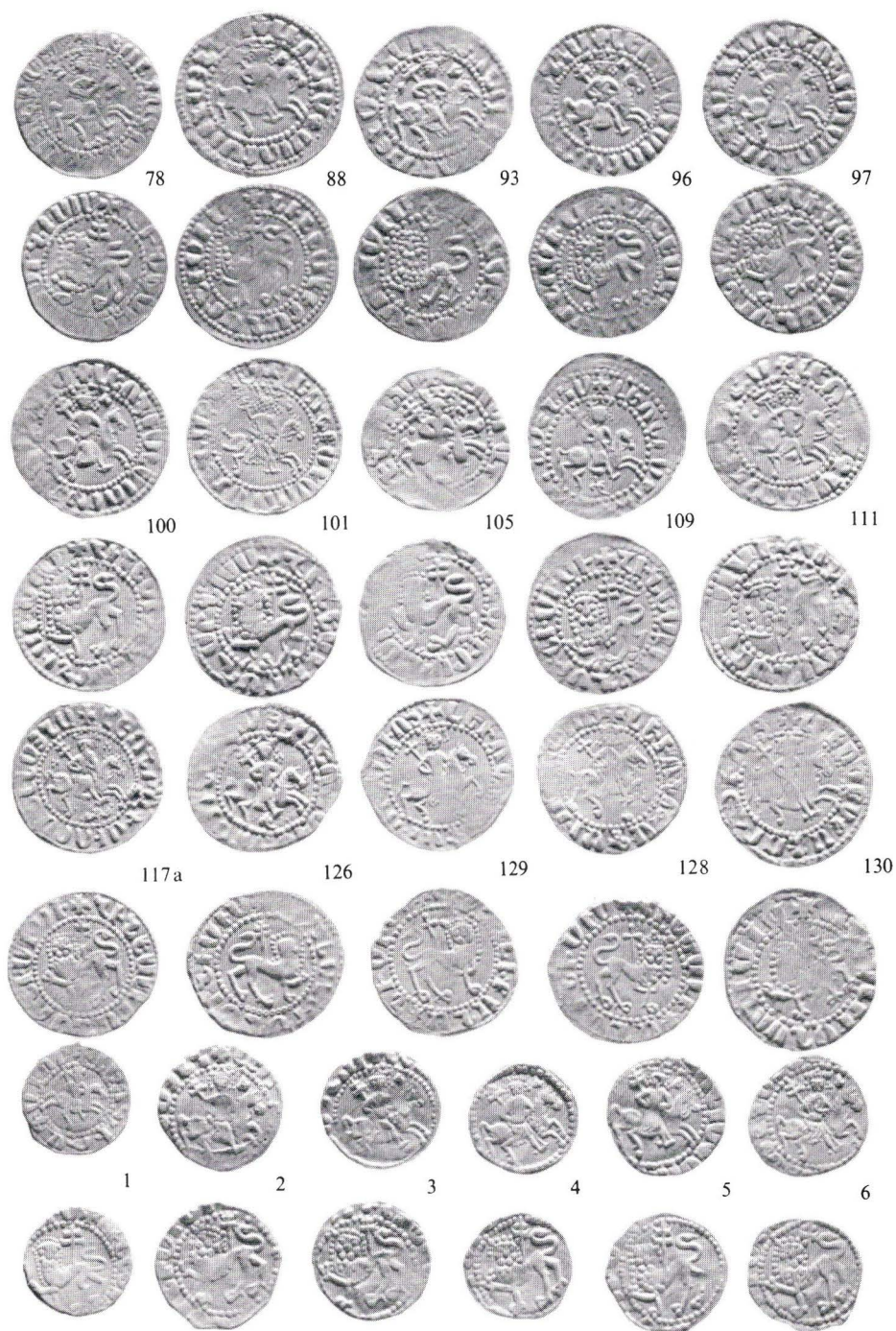

Plate 5. Hoards 37 and 38, Levon II Coins

39. TRAMS OF SMPAD (Bedoukian Hoard)

Smpad ruled for only two years and consequently his coins are relatively rare. The acquisition of a hoard of 25 silvers in the early 1960s was therefore of considerable interest. The hoard contained Levon I type trams as well as the ordinary silvers. It was published³³ in 1964.

The obverse inscriptions are as follows.

- 6 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ
- 2 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅՈՑ
- 1 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ
- 2 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱ
- 2 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՈՑ
- 4 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ
- 5 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅՈ
- 3 ՍՄԲԱՏ ԹԱԳՈՐ ՀԱՅ

39. ՍՄԲԱՏԻ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Այս թագաւորը միայն երկու տարի գահակալած է, հետեւաբար իր դրամները բաղդատաբար հազուադէպ են: Ուրեմն վաղ 1960-ական թուականներուն 25 արծաթներուն ձեռք բերուիլը մեծ արժէք մը կը ներկայացնէր: Գանձը կը պարունակէր Լեւոն Ա-ի տիպով, ինչպէս նաեւ Սմբատի հասարակ կնիքներով արծաթ դրամներ: Հրատարակուած³³ է 1969-ին:

Վերեւ տրուած են ակողմերուն շրջագրութիւնները:—

40. TRAMS OF GOSDANTIN I (Vienna Mekhitarist Museum)

The silver coins of Gosdantin I are quite rare and only a dozen are mentioned in the author's corpus. The discovery of a small hoard of six trams is therefore of considerable importance.

The obverse and reverse inscriptions are given below:

2	ԿՈՍՏԸՆԴԻՆ ԹԱԳՄ ՀԱՅՈՑ	ԿԱՐՈՂԹԻՆ ԱՅ Է ԹԱԳԱԽՐ
		ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՄ
2	ԿՈՍՏԱՆԴԻԱՆՈՒ ԹԱԳՄ ՀԱՅՈՑ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՄ
1	ԿՈՍՏԱՆԴԻԱՆՈՒ ԹԱԳՄ ՀԱՅՈ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳԱՐ Լ
1	ԿՈՍՏԱՆԴԻԱՆՈՒ ԹԱԳՄ ՀԱՅ	ԿԱՐՈՂՈՒԹԲՆ ԱՅ Է ԹԱԳՄ Լ

40. ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Ա-Ի ԴՐԱՄՆԵՐ (Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան)

Կոստանդին Ա-ի դրամները շատ հազուադեպ են եւ միայն 12 հատ յիշուած են հեղինակին կորպուսին մէջ: Ուրեմն վեց դրամներէ բաղկացած գանձի մը յայտնաբերումը կարեւոր իմաստ մը ունի:

Ակողմերուն եւ բեկողմերուն չրջագրութիւնները տրուած են վերեւ:-

41. LEVON III TAKVORINS (Guevrekian Hoard)

In October of 1972, Mr. J. Guevrekian sent the writer the impressions of a small hoard of Levon III takvorins.

The following obverse legends appear:

- 1 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՅ
- 20 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՅ
- 15 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՅ
- 1 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՅ
- 14 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈ՝
- 9 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅ՝
- 1 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅ
- 3 ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱ

41. ԼԵՒՈՆ Գ-Ի ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Հոկտեմբեր 1972-ին պրն. Ճ. Կէվրէքեան հեղինակին ղրկեց փոքր գանձի մը նմանահանութիւնները, բաղկացած՝ Լեւոն Գ-ի թագուորիններէն:

Վերոյիշեալ ակողմերուն խորագրութիւնները այս գանձին կը պատկանին. -

42. OSHIN CORONATION TRAMS (Bedoukian Hoard)

In November of 1967 the author acquired a small hoard of Oshin coronation trams, most of which were in exceptionally fine condition. Hoards No. 42 and 43 were published³⁴ together.

The obverse legends are as follows:

- 2 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՅ Է
- 15 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՅ
- 1 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԻՐ ՀԱՅՈՅ

42. ՕՇԻՆԻ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Նոյեմբեր 1967-ին հեղինակը ձեռք անցուց Օշինի օծման դրամներու փոքր զանձ մը, որու մեծամասնութիւնը չափազանց լաւ վիճակի մէջ էր: Գանձ թիւ 42 եւ 43 միատեղ հրապարակուած³⁴ են:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

43. OSHIN CORONATION TRAMS (Mme. N. Kapamadji Hoard)

In the late 1960s when in Paris, the author visited Mme. Kapamadji who had just acquired a large hoard of Oshin coronation trams. She kindly permitted impressions to be made of the entire hoard. Hoards No. 42 and 43 were published³⁵ together.

The obverse legends are as follows:

23 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՑ Է

82 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՑ

15 ԱԻՇԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐ ՀԱՅՈՑ

43. ՕՇԻՆԻ ՕԾՄԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐ (Տիկին Գափամաջեանի Գանձ)

Հեղինակը երբ Փարիզ կը գտնուէր ուշ 1960-ական թուականներուն, այցելեց ղրամագէտ եւ ղրամներու վաճառական տիկին Գափամաջեանը, որ նոր ստացած էր Օշինի օծման ղրամներու մեծ գանձ մը: Ան ազնուութեամբ արտօնեց հեղինակին պատրաստելու ամբողջ գանձին ալիւմինումէ թուղթէ նմանահանութիւնները: Գանձ թիւ 42 եւ 43 միատեղ հրատարակուած³⁵ են:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն խորագրութիւնները:—

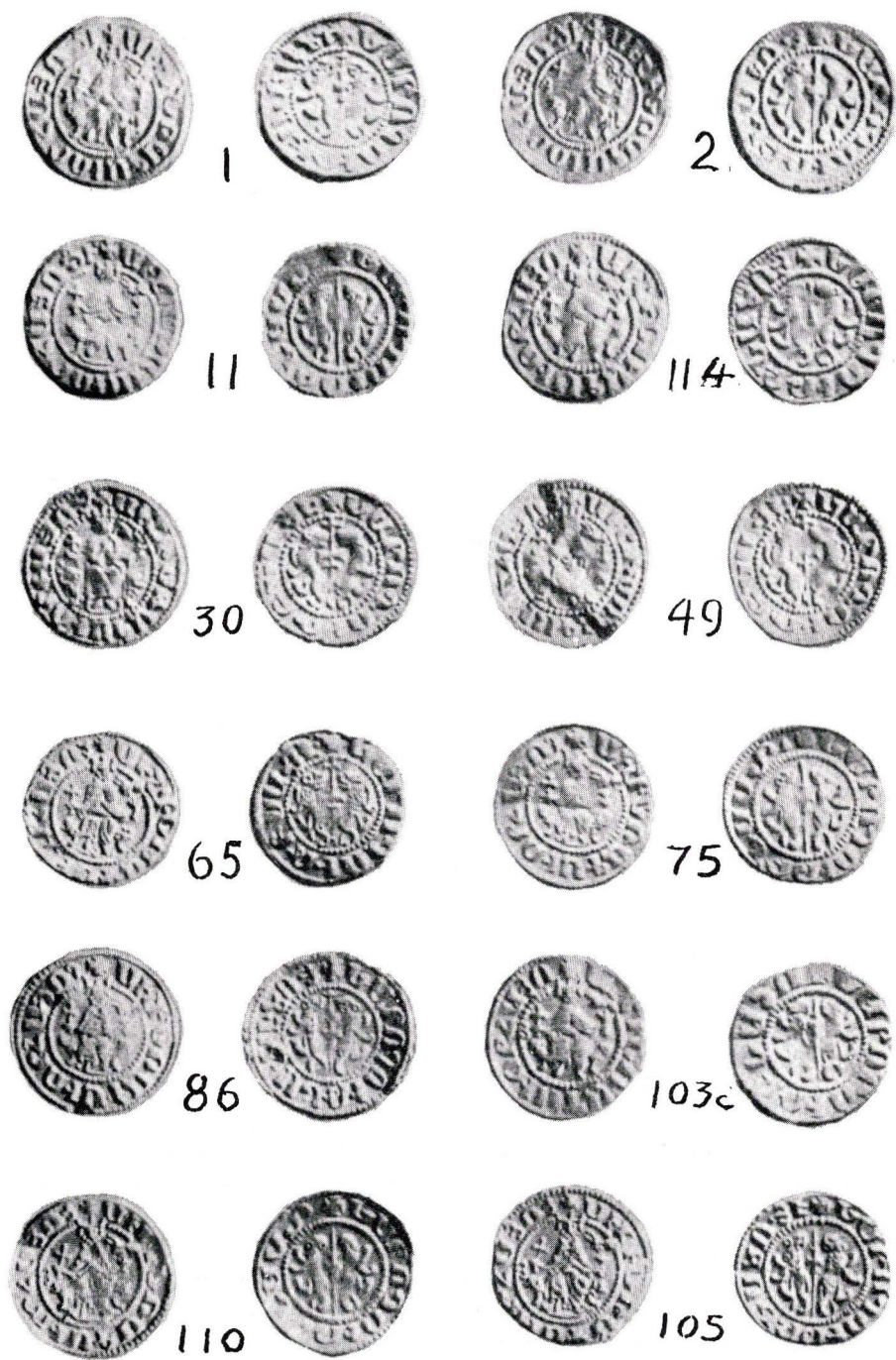

Plate 6. Hoard 43, Oshin Coronation Trams

44. LEVON IV TAKVORINS (Bedoukian Hoard)

Late in 1965, the writer purchased a hoard of Levon IV takvorins from Mr. A. Poladian of Beirut. Many of the coins were in poor condition and some of the attributions are questionable.

They may be classified as follows:

- 18 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՑ*
- 4 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ*
- 44 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈ*
- 2 *ԼԵՒՈՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅ*
- 7 Arabic surcharge

44. ԼԵՒՈՆ Դ-Ի ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Պտուկեանի Գանձ)

Ուշ 1965-ին հեղինակը գնեց Լեւոն Դ-ի թագուորիններու գանձ մը Պէյրուժաբնակ պրն. Արմենակ Փոլադեանէն: Դրամներուն մեծամասնութիւնը վատ վիճակի մէջ էին եւ վերագրութիւնը՝ հարցաքննելի: Կրնան դասաւորուիլ վերոյիշեալ ձեւով:—

45. TAKVORINS OF GUY (GOSDANTIN II) (Vienna Mekhitarist Museum)

The coins of Guy are scarce and the discovery of three hoards from this king is of considerable value (see also Hoards No. 46 and 47). Impressions of this hoard were taken in the early 1960s.

The obverse and reverse legends of this hoard are as follows:

2	ԿԻ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ՇԻՆԵԱԼ ՔԱՂԱՔՆ ՍԻՍ
2		ՇԻՆԵԱԼ Ք ՂԱՔՆ ՍԻՍ
6		ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ ՍԻ
1		ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ Ի Ս
6		ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ Ս
5	ԿԻ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ ՍԻ
1		ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ Ի Ս
1	ԿԻ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ	ՇԻՆԵԱԼ Ի ՔԱՂԱՔՆ ՍԻՍ
1		ՇԻՆԵԱԼ ՔԱՂԱՔՆ ՍԻ

45. ԿԻԻ (ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Բ) ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Վիեննայի Մխիթարեան թանգարան)

Կիի դրամները հազուադիւս են եւ իրմէ երեք զանձերուն յայտնաբերումը ունի մեծ դրամագիտական արժէք (տես նաեւ Գանձ թիւ 46 եւ 47): Այս դրամներուն նմանահանուածքները առնուեցան վաղ 1960-ական թուականներուն:

Վերոյիշեալները ակողմերուն եւ բեկողմերուն խորագրութիւններն են. —

46. TAKVORINS OF GUY (GOSDANTIN II) (Vienna Mekhitarist Museum)

In July of 1968 the author visited Vienna and obtained the impressions of a hoard of Guy, numbering 31 pieces. The three Guy hoards (Nos. 45, 46, 47) remain unpublished.

The obverse legends of this hoard are as follows:

- 22 *ԿԻ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ*
- 5 *ԿԻ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԱՅՈՅ*
- 1 *ԿԻ ԹԱԳՒՐ ՀԱՅՈՅ*
- 3 Uncertain.

46. ԿԻԻ (ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Բ) ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան)

Յուլիս 1968-ին հեղինակը այցելեց Վիեննա եւ պատրաստեց նմանահանուածիւնները Կի թագաւորին պատկանող գանձի մը, որ 31 կտոր դրամ ունէր: Կիի երեք գանձերը (Գանձ թիւ 45, 46, 47) անտիպ կը մնան:

Վերոյիշեալներն են այս գանձին ակողմերուն խորագրուածիւնները:—

47. TAKVORINS OF GUY (GOSDANTIN II) (Bedoukian Hoard)

The provenance of this hoard is unknown. An examination of the three hoards (Nos. 45, 46, 47) will no doubt shed light on the coinage of Guy.

The obverse inscriptions are as follows:

12 ԿԻ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈՅ

9 ԿԻ ԹԱԳԱԻՐ ՀԱՅՈՅ

6 ԿԻ ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅՈ

47. ԿԻԻ (ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Բ) ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Պատկեանի Գանձ)

Այս գանձին ծագման վայրը կը մնայ անծանօթ: Երեք գանձերու (թիւ 45, 46, 47) ուսումնասիրութիւնը անկասկած մեծ լոյս պիտի սփռէ Կի թագաւորին դրամներուն վրայ:

Վերոյիշեալներն են ակողմերուն խորագրութիւնները. —

48. GOSDANTIN III TAKVORINS (Vienna Mekhitarist Museum)

Impressions of this hoard were obtained in the 1960s. Gosdantin III ruled during a period of decline in the fortunes of Cilician Armenia. It is not surprising that his coins are poorly struck with numerous variations in the obverse and reverse legends.

The following list gives an indication of the legends found on the coins of this hoard.

15	ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ	ԹՄ ՀՅ	ԹԳ ՀԻՅ	ԹԳ ՀՅ
5	ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ	ԹԱԳ Հ		
12	ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ	ԹԳ I		
18	ԿՈՍՏԸՆԴԻՆ	ԹԳՄ ՀԱՅՈՅ	ԹԳ Հ	ԹԳԱՄ ՀԱՅՅ
8	ԿՈՍՏ	ԹԱԳԱԻՈՐ Հ	ԹԱԳԱԻՈՐ ՀԱՅ	ԹԳ ՀԱՅՈՅ
3	ԿՏԸՆԴԻՆ	ԹԱԳ ՀԻՅ	ԹԳ Հ	
2	ԿՈՏԸՆԴԻՆ	ՔԱՂԱՔՆ ՏԱՐՍՈ	Ի ՏՐ	

48. ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Գ-Ի ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Վիեննայի Մխիթարեան Թանգարան)

Այս գանձին նմանահանութիւնները պատրաստուեցան 1960-ական թուականներուն: Կոստանդին Գ գահակալած է չրջան մը երբ Կիլիկեան Հայաստանի փառքը նահանջել սկսած էր: Զարմանալի չէ որ դրամները հատանուած են վատ վիճակի մը մէջ եւ բազմաթիւ զանազան տարբերակներով՝ ակողմերու եւ բեկողմերու խորագրութեանց մէջ:

Վերոյիշեալները գաղափար մը կու տան դրամներուն վրայ արձանագրուած չրջագրութեանց մասին:—

49. GOSDANTIN III TAKVORINS (Guevrekian Hoard)

It is interesting that of the 29 pieces in this hoard, 22 had a uniform spelling of the king's name. The significance of this is as yet unexplained.

As usual, the coins of this king are poorly struck. The obverse legends are indicated below:

- 11 ԿՈՏՆԴՆ ԹԱԳԱԻՄ Հ
- 5 ԿՈՏՆԴՆ ԹԱԳՄ ՀՈՅ
- 2 ԿՈՏՆԴՆ ԹԱԳԱԻՄ ՀՅ
- 4 ԿՈՏՆԴՆ ԹԱԳՄ Հ
- 1 ԿՈՏՆԴՆ ԹԱԳԱԻՄ
- 1 ԿՈՍՏ... ԹԱԳՄ ՀՅ

49. ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ Գ-Ի ԹԱԳՈՒՈՐԻՆՆԵՐ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Հետաքրքրական է որ այս գանձին 29 դրամներէն 22 հատին վրայ թագաւորին անունը արձանագրուած է միեւնոյն ուղղագրութեամբ: Այս զարտուղութիւնը տակաւին չէ բացատրուած:

Ըստ սովորութեան, այս թագաւորին դրամները վատօրէն հատանուած են: Ակողմերուն խորագրութիւնները յիշուած են վերեւ:-

50. MIXED HOARD OF LATER KINGS (Guevrekian Hoard)

In the mid-1960s Mr. J. Guevrekian acquired a hoard of 636 pieces which contained the coins of Gosdantin III, Levon the Usurper, and Gosdantin IV. This hoard proved to be extremely valuable since it established beyond a reasonable doubt that a king Levon ruled after Gosdantin III and before Gosdantin IV, and that he struck coins in his name.

The entire hoard was published.³⁶ The composition of the hoard was as follows:

- 31 Gosdantin III (with or without field marks)
- 63 Levon the Usurper (with the letter *Թ*)
- 7 Levon the Usurper (without the letter *Թ*)
- 90 Gosdantin IV (with letter *Թ* on obverse and reverse)
- 53 Gosdantin IV (with letter *Թ* on obverse only)
- 310 Gosdantin IV (with letters *Տ/Տ* on obverse and reverse)
- 64 Gosdantin IV (with letters *Լ/Լ* on obverse and reverse)
- 7 Gosdantin IV (with letters *Լ* and *Տ*)
- 18 Uncertain

50. ԽԱՌՆ ԴՐԱՄՆԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ԹԱԳԱՒՈՐՆԵՐՈՒ (Կէվրէքեանի Գանձ)

Միջ 1960-ական թուականներուն պրն. Ճ. Կէվրէքեան ձեռք բերաւ 636 կտոր դրամներէ բաղկացած գանձ մը, որ վերագրուած է Կոստանդին Գ-ի, Լեւոն Բռնակալի եւ Կոստանդին Դ-ի: Այս գանձը սատարեց հաստատելու, թէ Լեւոն անունով թագաւոր մը իշխեց Կոստանդին Գ-էն վերջ եւ Կոստանդին Դ-էն առաջ եւ իր անունով դրամ հատանեց:

Ամբողջ գանձը հրատարակուած³⁶ է: Գանձին բաղադրութիւնը կազմուած է վերոյիշեալներէ:--

51. MIXED HOARD OF LATER KINGS (Bedoukian Hoard)

In February of 1965, the author purchased a mixed hoard of 122 pieces belonging to the later kings.

The hoard contained the following coins:

1	Oshin
14	Levon IV
1	Guy (Gosdantin II)
46	Gosdantin III
5	Levon the Usurper
47	Gosdantin IV
5	Overstruck in Arabic
3	Uncertain

51. ԽԱՌՆ ԴՐԱՄՆԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐՆԵՐՈՒ (Պտուկեանի Գանձ)

Հեղինակը գնեց վերջին թագաւորներու պատկանող 122 կտորնոց խառն գանձ մը Փետրուար 1965-ին:

Գանձը պարունակած է վերոյիշեալ դրամները:—

NOTES

¹ Paul Z. Bedoukian, "Two Hoards of Hetoum-Zabel Trams," *American Numismatic Society Museum Notes*, Vol. VIII (1958), pp. 145-180, pl. XXXIX (also see Y. T. Nercessian, *Armenian Numismatic Bibliography and Literature* [hereafter ANBL] (Los Angeles, 1984) 861).

² Paul Z. Bedoukian, "An Important Hoard of the Kings Gosdantin III, Levon the Usurper, and Gosdantin IV of Cilician Armenia," *Haigazian Armenological Review*, Vol. III (1972), pp. 451-483, 2 pls. (in Armenian) (ANBL 847).

³ A. Shahnazarian, "The Coin Hoard Discovered Near Sarnakounk," *Ashkhatutyunner Hayastani Patmutian Petakan Tangarani*, Vol. II (1949), pp. 7-35 (in Armenian) (ANBL 509).

⁴ H. Sarkissian, "The Intelligent Witnesses of Antiquity," *Erekoyan Erevan*, Vol. IX (March 2, 1965), No. 50 (2175) (in Armenian) (ANBL 147).

⁵ Kh. A. Mousheghian, *The Coin Hoards of Armenia* (Erevan, 1973), (in Armenian with Russian and English summaries) (ANBL 491).

⁶ B. N. Arakelian, "The Fundamental Results of the Excavations of Arataxata," 1970-1973, *Patma-Banasirakan Handes*, Vol. XVII (1974), No. 4 (67), pp. 44-60 (in Russian with Armenian summary) (ANBL 281).

⁷ B. N. Arakelian, *Hin Aratashat* (Erevan, 1975), pp. 44-49, pls. 1, 24-25 (in Armenian) (ANBL 579).

⁸ Kh. A. Mousheghian, "The Armenian Hoard of Artaxata," *Armenian Numismatic Journal*, Ser. I, Vol. IV (1978, published in 1980), pp. 105-124, pls. XII-XIV (in Armenian with English summary) (ANBL 650).

⁹ H. Seyrig, "Tresor Monetaires de Nisibe," *Revue Numismatique*, Ser. V, Vol. XVII (1955), pp. 87-88, 111-128, pl. 1, Nos. 1-5 (ANBL 683). Seyrig attributes the coppers of Tigranes I to Tigranes II. See below, note 10.

¹⁰ Paul Z. Bedoukian, *Coinage of the Artaxiads of Armenia* (London, 1978), pp. 9-12, 46-47, pl. I (ANBL 590).

¹¹ P. Z. Bedoukian, "Five Hoards Containing Coins of the Artaxiads of Armenia," *Revue des Etudes Armeniennes*, New Series, Vol. V (1968), pp. 421-433 (ANBL 592).

¹² P. Z. Bedoukian, *Coinage of the Artaxiads of Armenia* (London, 1978) (ANBL 590).

¹³ See above, note 11.

¹⁴ D. M. Metcalf, "Double Trams of Levon I of Cilician Armenia," *Numismatic Circular*, Vol. LXXXII (1974), pp. 186-188, 235-237 (ANBL 919).

¹⁵ P. Z. Bedoukian, "The Double Tram Series of Levon I of Cilician Armenia," *Numismatic Chronicle*, Ser. VII, Vol. XVI (1976), pp. 98-108, pls. 18-25 (ANBL 836).

¹⁶ B. Garabetian, "The Coin Hoard of Daphne," *Hask* (1949-1950), pp. 16-21 (in Armenian) (ANBL 890); see also Kh. Mousheghian, "A New Hoard of Armenian Coins," *Patma-Banasirakan Handes*, Vol. II (1959), pp. 293-294 (in Armenian) (ANBL 920).

¹⁷ Paul Z. Bedoukian, "The single Lion Coronation Coins of Levon I," *Journal of the Society for Armenian Studies*, Vol. II (1985-1986), pp. 97-105.

¹⁸ See above, note 15.

¹⁹ See above, note 16.

²⁰ See above, note 15.

²¹ See above, note 17.

²² *Ibid.*

²³ Paul Z. Bedoukian, *Coinage of Cilician Armenia* (New York, 1962; Vienna, 1963; revised edition, Danbury, 1979) (ANBL 831, 832, 843).

²⁴ Paul Z. Bedoukian, "A Large Hoard of Coronation Trams of Levon I," *Handes Amsorya*, Vol. XC (1976), pp. 409-440, 2 pls. (ANBL 849).

²⁵ See above, note 23.

²⁶ C. Sibilian, *Classification of Roupenian Coins* (Vienna, 1892), p. 10 (in Armenian) (ANBL 963).

²⁷ B. Garabetian, "The Ancient Coin Collection of the St. Lazare Museum in the Venice Mekhitarist Congregation," *Bazmavep*, Vol. CX (1952), Nos. 7-9, pp. 155-168 (in Armenian) (ANBL 892).

²⁸ Paul Z. Bedoukian, "A Hoard of Bilingual Trams of Hetoum I of Cilician Armenia," *American Numismatic Society Museum Notes*, Vol. 23 (1978), pp. 149-160, pls. 32-35 (ANBL 841).

²⁹ See above, note 1.

³⁰ P. Bedoukian, "Two Hoards of Levon II Trams," *Numismatic Chronicle*, Vol. 145 (1985), pp. 123-135, pls. 16-19.

³¹ *Ibid.*

³² *Ibid.*

³³ Paul Z. Bedoukian, "A Hoard of King Smpad," *Handes Amsorya*, Vol. LXXVIII (1964), Nos. 1-3, pp. 37-44, 1 pl. (in Armenian) (ANBL 856).

³⁴ Paul Z. Bedoukian, "A Hoard of Coronation Trams of King Oshin," *Haigazian Armenological Review*, Vol. IV (1973), pp. 81-96, 1 pl. (in Armenian) (ANBL 853).

³⁵ *Ibid.*

³⁶ See above, note 2.

ISBN 0-9606842-4-7

Publisher: Armenian Numismatic Society
8511 Beverly Park Place
Pico Rivera, California 90660, U.S.A.